

طرح نظارت کنگره بر توافق هسته‌ای با امضای اوباما به قانون تبدیل شد

رئیس‌جمهور آمریکا طرح «بازبینی توافق هسته‌ای در کنگره» که پیش از این در مجلس نمایندگان و مجلس سنا تصویب شده بود را به قانون تبدیل کرد.

رئیس‌جمهور آمریکا طرح «بازبینی توافق هسته‌ای در کنگره» که پیش از این در مجلس نمایندگان و مجلس سنا تصویب شده بود را به قانون تبدیل کرد.

به گزارش گروه بین‌الملل خبرگزاری فارس، «باراک اوباما»، رئیس‌جمهور آمریکا طرح موسوم به «بازبینی توافق هسته‌ای در کنگره 2015» را امضا و رسماً آن را به قانون تبدیل کرد.

این طرح که به کنگره آمریکا اجازه نظارت استصوابی بر هر گونه توافق هسته‌ای بین ایران و گروه 5+1 را می‌دهد پیش از این در هر دو مجلس آمریکا (مجلس نمایندگان و سنا) به تصویب رسیده بود.

مجلس نمایندگان آمریکا پنجشنبه هفته گذشته با 400 رأی موافق در برابر 25 رأی مخالف این طرح را به تصویب رسانده بود و یک هفته قبل‌تر هم نمایندگان سنا با 98 رأی در برابر یک رأی آن را تأیید کرده بودند.

با امضای رئیس‌جمهور آمریکا اکنون طرح «بازبینی توافق هسته‌ای در کنگره» به قانون تبدیل شده و لازم‌الاجرا است.

رئیس‌جمهوری آمریکا در ابتدا این طرح را به وتو تهدید کرده و گفته بود آن را امضا نمی‌کند اما پس از توافق نمایندگان دموکرات و جمهوری‌خواه کنگره برای اعمال برخی اصلاحات و حذف برخی ماده‌های جنجالی برای امضای آن به قانون اعلام آمادگی کرد.

سناتور «باب کورکر»، رئیس کمیته روابط خارجی مجلس سنا و تهیه‌کننده اصلی این طرح در بیانیه‌ای که به فاصله کوتاهی بعد از امضای این طرح به قانون روی وب‌سایت خود منتشر کرده از امضای این طرح به قانون پس از تهدید کاخ سفید به وتوی آن ابراز خشنودی کرده است.

وی همچنین از دولت آمریکا خواسته نگرانی‌های متعدد کنگره درباره ایران را رفع کند و به مذاکره‌کنندگان کشورش هم توصیه کرده از این قانون به عنوان اهرم فشار برای گرفتن امتیاز از ایران استفاده کنند.

در بیانیه آقای «کورکر» آمده است: «با تضمین شدن نقش کنگره، دولت باید نگرانی‌های عمده و متعددی که کنگره مطرح کرده را رفع کند.»

این بیانیه می‌افزاید: «مذاکره‌کنندگان ما باید از اضافه شدن این اهرم فشار، برای گرفتن امتیازات بیشتر از ایران استفاده کنند تا هر گونه توافق حاصل شده با ایران، قابل راستی‌آزمایی و قابل اجرا باشد و بتواند به مردم آمریکا اطمینان بدهد که ایران توانایی ساخت سلاح اتمی را نخواهد داشت.»

قانون بازبینی توافق هسته‌ای در کنگره، کاخ سفید را ملزم می‌کند تا ظرف نهایتاً «5 روز تقویمی پس از رسیدن به توافق مربوط به برنامه هسته‌ای ایران»، توافق را با تمام ضمایم آن به کمیته مربوطه و سران کنگره ارائه کند.

همچنین «جان کری»، وزیر خارجه آمریکا باید گزارشی در خصوص مفاد توافق را به کنگره ارائه دهد. کاخ سفید باید به کنگره تضمین دهد که توافق به دست آمده با ایران، اهداف «منع اشاعه» آمریکا را محقق کرده و ضمناً وضعیت دفاعی و امنیتی این کشور را تضعیف نکند.

کاخ سفید باید تضمین کند که توافق به دست آمده، اجازه نمی‌دهد برنامه هسته‌ای ایران «برای اهداف نظامی هسته‌ای یا انفجارات هسته‌ای از جمله تحقیق یا توسعه هرگونه قطعه انفجاری هسته‌ای یا دیگر اهداف نظامی هسته‌ای» به کار گرفته شود.

بر اساس متن منتشر شده این طرح، وزیر خارجه باید در بخشی از گزارش خود، کنگره را در جریان توان و میزان دسترسی

آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای بازرسی از برنامه هسته‌ای ایران قرار دهد و «از جمله اینکه آیا آژانس بین‌المللی انرژی اتمی دسترسی کافی برای بازرسی سایت‌های مشکوک یا ادعاهای مربوط به فعالیت‌های هسته‌ای مخفی دارد و اینکه آیا منابع مالی لازم، نفر و اختیارات کافی جهت راستی‌آزمایی مورد نیاز یا مربوط به توافق را دارد یا نه.»

در ادامه این طرح در مورد «دوره بازنگری» کنگره آمده است: «طی دوره 30 روزه تقویم، پس از ارائه (توافق) توسط رئیس‌جمهور، کمیته روابط خارجی سنا و کمیته روابط خارجی مجلس نمایندگان، به نحو مقتضی جلسات استماع و توجهی برگزار کرده و یا به انحا دیگر برای بازنگری کامل بر توافق، اطلاعات دریافت می‌کند.»

در این طرح تصریح شده است که اگر کاخ سفید توافق را با تأخیر و پس از 10 جولای به کنگره ارائه دهد، دوره نظارت بر توافق، 60 روزه خواهد بود.

این طرح حق توقف اجرای تحریم‌ها در دوره 5 روزه تحویل توافق به کنگره و دوره 30 روزه ابتدایی بررسی و همین‌طور روزهایی اضافی که ممکن است این روند زمان ببرد را از رئیس‌جمهور می‌گیرد. سناتورها در مورد دوره بررسی توافق نوشته‌اند که پیش و در طول این دوره «رئیس‌جمهور تحریم‌های موجود مربوط به ایران تحت هر مجوز قانونی را سبک یا تعلیق نکرده، کاهش یا تخفیف نداده یا به هر نحو دیگری اجرای آن‌ها را محدود نکرده و از اجرای هرگونه از این تحریم‌ها بر اساس توافق» خودداری نخواهد کرد.

بر اساس این طرح، در صورتی که کنگره پس از بررسی، توافق جامع را رد کند، رئیس‌جمهور «12 روز تقویمی» برای بررسی وتوی تصمیم کنگره زمان خواهد داشت. وی در این مدت هم حق کاهش یا توقف اجرای تحریم‌های ایران به هر نحو را نخواهد داشت.

در ادامه در صورتی که اوباما مصوبه کنگره در رد توافق را وتو کند، نمایندگان سنا و مجلس نمایندگان «10 روز تقویمی» فرصت خواهند داشت که تعداد دو سوم آرا را که برای سلب حق وتو از رئیس‌جمهور لازم است، جمع‌آوری کنند. در این دوره نیز رئیس‌جمهور حق کاهش یا توقف اجرای تحریم‌های ایران به هر نحو را نخواهد داشت.

بر این اساس، عملاً واشنگتن حتی در صورتی که کنگره نهایتاً نتواند وتوی اوباما را با جمع‌آوری 67 رأی مسدود کند، می‌تواند اجرای توافق و توقف اجرای تحریم‌ها را به بهانه اختلاف نظر با کنگره تا 52 روز به تأخیر بیاندازد.